

IDROTT DIDAKTISK INRIKTNING, PÅBYGGNADSKURS, 30 HÖGSKOLEPOÄNG

PHYSICAL EDUCATION WITH A DIDACTICAL PERSPECTIVE,
CONTINUATION COURSE, 30 HIGHER EDUCATION CREDITS

Basdata

Kursen ingår i inriktningsstudierna och är en obligatorisk kurs inom Lärarprogrammet vid Gymnastik- och idrottshögskolan.

Ämne: IDROTT
Omfattning: 30 högskolepoäng
Nivå: Avancerad

Kursplanen har behandlats av institutionsrådet vid Institutionen för idrotts- och hälsovetenskap 2008-12-15.

Kursplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2008-12-17.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med VT 2009.

Förkunskapskrav

Studenten skall vara antagen till Lärarprogrammet, 240-330 högskolepoäng vid GIH dessutom vara godkänd på Idrott didaktisk inriktning, grundkurs, 30 högskolepoäng och minst 15 högskolepoäng godkända i kursen Idrott didaktisk inriktning, fortsättningskurs, 30 högskolepoäng, eller motsvarande.

Förväntade studieresultat

Studenten skall:

- kunna förklara hur människans energiomsättning varierar med grad och mängd av fysisk aktivitet,
- kunna redogöra för metodik som använts och utifrån insamlade mätdata kunna beräkna energiomsättning och substratförbrukning samt kunna diskutera fysiologiska orsaker till substratval,
- kunna redogöra för kroppens grundläggande endokrina funktioner, reglering av kroppens vätskebalans samt fysiologisk anpassning till arbete och träning (aerob, anaerob och styrketräning),
- kunna beskriva de energigivande näringsämnenas funktion samt kunna tillämpa grundläggande kunskaper inom näringslära vad gäller nutritionens betydelse vid olika typer av fysisk aktivitet, hälsa och träning,
- kunna beskriva metodiken för bestämning av maximalt syreupptag, laktattröskel och ventilatorisk tröskel samt kunna tolka givna mätdata,
- kunna bedöma träningsstatus på en person utifrån testdata från ett arbetsförsök,
- kunna analysera och integrera idrotts- och arbetstekniker i ett didaktiskt perspektiv, utifrån grundläggande biomekaniska och neuromotoriska principer,
- kunna hantera säkerhetsfrågor med bäring på den framtida lärarpraktiken,

- på ett fördjupat sätt tillämpa, utöva och värdera olika former av lek och idrott som medel för fysisk träning och prestation, motorisk inlärning, kroppsmedvetenhet och estetik, etisk och social utveckling samt hälsa och välbefinnande i ett didaktiskt helhetsperspektiv,
- självständigt planera, genomföra och analysera undervisningssituationer ur olika didaktiska perspektiv,
- visa fördjupad didaktisk förmåga att variera och utveckla undervisning med utgångspunkt i olika didaktiska teorier,
- kunna analysera de förutsättningar som karakteriserar det idrottsliga rummet i didaktiskt komplexa situationer,
- kommunicera, reflektera över och kritiskt granska sina egna och andras ställningstaganden i didaktiska frågor som utgångspunkt för lärande och skolutveckling,
- kritiskt värdera vetenskapliga studier och utvecklingsarbeten inom det didaktiska fältet,
- uppvisa förmåga att kommunicera sina slutsatser från ett genomfört projektarbete, den logiska grunden för slutsatserna och dess relevans för lärarprofessionen samt relation till tidigare forskning.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5 hp

Part 1 – Human Biology, 7,5 higher education credits

- självständig förberedelse inför vinterutbildningen: planering och genomförande av träning samt energi- och näringsberäkning av planerat kostintag,
- beräkning av energiförbrukning under själva vinterturen,
- genomgång av kostdataprogram,
- energigivande näringsämnenas funktion samt nutritionens betydelse vid olika typer av fysisk aktivitet och träning,
- matspjälkning, endokrinologi och njurfysiologi,
- energiomsättning, substratval och substratförbrukning via pulsmätning och indirekt kalorimetri,
- fysiologisk anpassning till olika typer av träning,
- träningslära inom aerob, anaerob träning samt styrketräning utifrån neuromuskulära och fysiologiska anpassningar,
- tolkning av kinematisk, kinetisk och elektromyografisk data,
- analys av idrotts och arbetstekniker i undervisningssituationer,
- värdering av lärandemetoder i idrott och hälsa utifrån kunskaper om grundläggande biomekanik och neuromotorisk kontroll.

Moment 2 – Idrottslära påbyggnad I, 7,5 hp

Part 2 – Sports didactics advanced course I, 7,5 higher education credits

Inom detta moment ingår lärandet och lärandets variationer i olika idrottsliga rum samt användning av material/läromedel genom planering, genomförande, analys och utvärdering av undervisningssituationer. Delmomenten omfattar didaktiska aspekter av:

- is- och klubbspel med fokus på rum, tid, kommunikation och ramfaktorer,
- vinterfriluftsliv med skidåkning i ett ledarskaps- och grupperspektiv,
- friidrott i ett internationellt perspektiv,
- idrottshistoria i relation till idrotters utveckling,
- tematisk fördjupningsuppgift med inriktning på de idrottsliga rummen.

Moment 3 – Idrottslära påbyggnad II, 7,5 hp*Part 3– Sports didactics advanced course II, 7,5 higher education credits*

Inom detta moment ingår lärandet och lärandets variationer i olika idrottsliga rum samt användning av material/läromedel genom planering, genomförande, analys och utvärdering av undervisningssituationer. Delmomenten omfattar didaktiska aspekter av:

- rörelse och dans med fördjupning i estetiska lärprocesser, kulturella danser samt träningsformer,
- gymnastik med inriktning på motorisk utveckling,
- träff-, slag- och löpspel med fokus på kulturell framväxt, situationslärande, mekanik och motorik,
- sommarfriluftsliv med orientering i ett miljödidaktiskt perspektiv,
- tematisk fördjupningsuppgift inriktad på de idrottsliga rummen.

Moment 4 – Didaktiskt projektarbete, 7,5 hp*Part 4 – Project assignment in a didactical perspective, 7,5 higher education*

- studiedesign och kvantitativa metoder i didaktisk forskning,
- praktisk övning i dataanalys med kvantitativ data,
- forskning som en del av lärarprofessionen,
- fördjupad vetenskaplig presentationsteknik,
- självständigt verksamhetsförlagt projektarbete med idrottsdidaktisk inriktning, i samverkan med elever på partnerskolan.

Arbetsätt

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, laborationer och demonstrationer. Delar av kursen har karaktären av idrottsligt laborativ verksamhet där aktivt, praktiskt deltagande från studentens sida är en förutsättning för inhämtande av kunskaper i såväl högskoleförlagd som verksamhetsförlagd utbildning. Kursen är inriktad på att studenterna utvecklar ett självstyrt arbetsätt. Vissa undervisningsavsnitt genomförs i fjällmiljö respektive sjö- och skogsmiljö. Kursen har en tydlig fokus mot kopplingar till vetenskapliga rön såväl inom det humanbiologiska, humanistiskt/samhällsvetenskapliga som idrottsdidaktiska fältet.

Progression

Den vetenskapliga progressionen sker genom att innehållet i momenten bygger på vetenskapliga studier och tidigare kurser i idrott med vetenskaplig förankring. Vidare görs en självständig idrottsdidaktisk fördjupning i form av ett didaktiskt projektarbete. Professionsprogressionen synliggörs genom att påbyggnadskursen har en tydlig inriktning mot didaktik och undervisning i relevanta skolformer och den didaktiska kopplingen till kunskapsområdet idrott och hälsa är tydlig och utvecklas i riktning mot mera komplexa situationer. Kursen har starkt fokus på den kommande lärargärningen och den verksamhetsförlagda utbildningen har en inriktning, dels mot den praktiska undervisningen och dels mot en kunskapsutveckling inom utbildningsvetenskap genom projektarbetet. Ämnesprogressionen görs tydlig via hänvisningar till och vidareutvecklingar av tidigare kurser i rörelse och dans, bollspel, friluftsliv, friidrott, gymnastik samt didaktik, och där valet av litteratur understryker kopplingen till vetenskaplighet. Inom humanbiologi präglas ämnesprogressionen av såväl en breddning genom näringslära och endokrinologi som fördjupningar inom fysiologi, träningslära och biomekanik/motorik. I idrottsläramomenten ingår dessutom en självvald tematisk fördjupning.

Examination

Kurskrav

Kurskrav utgör villkor som måste uppfyllas om studenten skall komma ifråga för slutgiltig bedömning. Förväntade studieresultat beskriver inte alla kurskrav. Vissa moment i kursen har krav på aktiv närvaro i laborativa moment. Några delmoment är förlagda till annan ort i Sverige. Kurskraven förtydligas i respektive momentspromemoria.

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5 hp

Förväntade studieresultat examineras genom skriftliga tentamina. Vidare examineras studentens förmåga att använda sig av teoretiska kunskaper för att självständigt utföra en praktisk uppgift.

Moment 2 – Idrottslära påbyggnad I, 7,5 hp

- genom aktivt praktiskt deltagande vid undervisning och vid laborationer examineras fakta, färdighet och förståelse,
- individuella skriftliga prov,
- lärpapper med koppling till lärarprofessionen.

Moment 3 – Idrottslära påbyggnad II, 7,5 hp

- genom aktivt praktiskt deltagande vid undervisning och vid laborationer examineras fakta, färdighet och förståelse,
- individuella skriftliga prov,
- lärpapper med koppling till lärarprofessionen.

Moment 4 – Didaktiskt projektarbete, 7,5 hp

Genom en VFU-bedömning av den lokala lärarutbildaren samt en högskolebunden minikonferens med presentationer och författande av vetenskapligt abstract bedöms om studenten uppnått de förväntade studieresultaten.

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under momentens gång vid separata tentamenstillfällen enligt anvisningarna i momentspromemorian som studenten får i och med momentstart. Omtentamenstillfällen anordnas tidigast tre veckor efter kursens/momentets slut, samt innan höstterminens början och/eller när kursen/momentet ges vid nästa tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och på kursen som helhet används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. Vid en betygskonferens med examinator och ansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 30 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (30 hp), gäller som princip att studenten på de fyra momenten har minst tre Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna få preciserade kriterier för respektive betygsnivå.

Övrigt

Utvärdering

Efter avslutad kurs/moment gör varje student en utvärdering av kursen/momentet och varje lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom 3 veckor till studentgruppen och examinator.

Studentinflytande

Studentinflytande sker genom studentrepresentation i Lärarutbildningsnämnden, Institutionsrådet och vid programråd samt fortlöpande under kursens gång.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1- Humanbiologi

Obligatorisk litteratur:

Wilmore, J.H., Costill, D.L., Kenney, W.L. *Physiology of Sport and Exercise* (Champaign: Human Kinetics, 4th Edition, 2008), 59-68, 100-106, kap 8-10, 14.

Thorstensson, A. *Biomekanik, bas för idrotts- och arbetsteknik* (Stockholm: GIH, 1992), 147 s.

Daggfeldt, K. *Motorisk kontroll – ett underverk vi tar för givet* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1994), 107s.

Vetenskapliga artiklar (ca 40 s.)

Moment 2- Idrottslära, påbyggnad I

Obligatorisk litteratur:

Vetenskapliga artiklar till den tematiska fördjupningsuppgiften.

Is- och klubbspel

Lönnqvist, H. & Wallin, C-G. *Innebandy, ishockey, och rinkbandy, Idrotteket nr 14* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998), 41 s.

Vetenskapliga artiklar (25 s.)

Vinterfriluftsliv med skidåkning

Tordsson, B. *Perspektiv på friluftslivets pedagogik* (Odense: CVU Sønderjylland, University College, 2006), 283 s, kapitel 6-8 (s. 139-204).

Abrahamsson, J. *Klassisk teknik i längdskidåkning* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2005), 23 s.

Andersson, S., m fl., *Skidåskådning – Att leda är att lära* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2004), 76 s.

Carlsson, T., m. fl., *Skidor för barn* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2005), 90 s.

Fält, L. *Vinterfärden* (Stockholm: Wahlström & Widstrand, 2001), 154 s.

Johansson, A. *Utrustning och vallning i längdskidåkning* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2005), 23 s.

Artiklar om ledarskap och gruppprocesser (ca 30 s.)

Friidrott

Widlund, H., Klüft, I., m fl., *Friidrott för ungdom 10-14 år* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2001), 220 s., valda delar utifrån individuell uppgift.

Morgan, K. "Motivation in Athletics lessons", *The British Journal of Teaching Physical Education*, Vol 31, Spring, 2000, pp. 16-18.

O'Neill, J. "Athletics teaching in schools – a change at last?", *The British Journal of Physical Education*, Vol 23, Spring 1992, pp. 12-17.

Sørensen, M. "Hvorfor atletik?", *Tidskrift for Idræt* 1997, s. 110–113.

Idrottshistoria

Friluftslivshistoria. Från "härdande friluftsliv till ekoturism och miljöpedagogik, red. K. Sandell & S. Sörlin (Stockholm: Carlssons Bokförlag, 2008), s. 10-83.

Yttergren, L, *I och ur spår. En studie om konflikter och hjältar i svensk skidsports historia under 1900-talet* (Lund: KFS, 2006), s. 15-33, 34-57, 58-73, 96-119.

Moment 3- Idrottslära, påbyggnad II*Obligatorisk litteratur:*

Vetenskapliga artiklar till den tematiska fördjupningsuppgiften

Rörelse och dans

Gard, M. "Being Someone Else: using dance in anti-oppressive teaching", *Educational Review*, 55, 2003:2, pp. 211–219.

Lundvall, S. & Meckbach, J. "Tid för dans", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. H. Larsson & J. Meckbach (Stockholm: Liber, 2007), s. 103-119.

Ravn, S. *Kroppen som materiale – om dans i praksis* (Odense: Odense universitetsförlag, 2001), 144 s.

Eriksson, C. & Nyberg, M. *Dans i skolan – en kartläggning av dansverksamhet i den svenska skolan*. Delrapport 9 (Örebro: NCFE, 2009) ca 30 s.

Gymnastik

Elbæk, L. *Den akrobatiske krop i skolidrætt – eller redskabsgymnastik* (Odense: SDU, IOB, 2006), 13 s.

Elbæk, L., Ried-Larsen, M. *Apparatus Gymnastics in Public Schools – body, health and didactical perspectives* (Odense: Institute of Sports Science and Clinical Biomechanics, University of Southern Denmark, August 2005), 8 s.

Wulff, E., Elbæk, L. *Kropsfagene ud af gymnasiets idrætsundervisning!* (København/Odense: Københavns Universitet og Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet. GISP – gymnasieskolernes idrætslærerforening, nr. 117, marts 2004), s. 26-40.

Träff-, slag- och löpspel

Griffin, L., Mitchell, S., Oslin, J. *Teaching Sport Concepts Skills, A Tactical Games Approach*, (Champaign, IL US: Human Kinetics., 1997), pp. 167–214.

Halling, A., Ronglan, L.T., Teng, G. *Bollspel utan gränser* (Oslo/Odense: Akilles förslag & Syddansk Universitetsförslag, 2009). s. 28–39, 60–78 (u.u).

Bolling, B. *Bollspelsvariationer, Idrotteket nr 7* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1997), 14 s.

Vetenskapliga artiklar till den enskilda examinationsuppgiften.

Sommarfriluftsliv

Lundegård, I., Wickman, P-O., Wohlin, A. *Utomhusdidaktik* (Lund: Studentlitteratur, 2004), 209 s.

Sandell, K., Östman, L., Öhman, J. *Miljödidaktik* (Lund: Studentlitteratur, 2003), 214 s.

Tordsson, B. *Perspektiv på friluftslivets pedagogik* (Odense: CVU Sønderjylland, University College, 2006), 283 s.

Wehlin, A. *Orientera i skolan* (Stockholm: SISU idrottsböcker, 2007), 83 s.

Moment 4- Projektarbete

Obligatorisk litteratur:

Vincent, W.,J. *Statistics in kinesiology* (Champaign, IL: Human Kinetics, 3rd edition, 2005), 310 s.

Coalition for evidence-based policy, Identifying and Implementing Educational Practices Supported by rigorous evidence: A user friendly guide (U.S. Department of education, Institute of educational sciences, national center for education evaluation and regional assistance, 2003), 25 s.

Coalition for evidence-based policy, Key Items to get right when conducting a randomised controlled trial in education (U.S. Department of education, Institute of educational sciences, national center for education evaluation and regional assistance, 2005), 10 s.

Magill, R. A. *Motor Learning and Control: concepts and applications*, 7th ed. International Edition (New York: McGraw-Hill, 2003), 408 s.

Valbar litteratur:

Självvalda vetenskapliga artiklar.

Individuellt val av minst en bok inom vetenskapsteori och forskningsmetodik:
Bjereld, U., Demker, M., Hinnfors, J. *Varför vetenskap* (Lund: Studentlitteratur, 1999), 150 s.

Egerblad, T. Tiller, T. *Forskning i skolans vardag* (Lund: Studentlitteratur, 1998), 248 s.

Holme, I. M., Krohn Solvang, B. *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 1997), 360 s.

Johansson, B., Svedner, P-O. *Examensarbetet i lärarutbildningen: Undersökningsmetoder och språklig utformning* (Uppsala: Kunskapsföretaget i Uppsala AB, 1998), 119 s.